

Anthony Bale

Středověký turista

Host, 2025, překlad Marek Sečkař, 424 stran

TEXT JIŘÍ PŘIVŘEL

HODNOCENÍ 70 %

Vzpomínám na glóbus, který jsem měl jako malý kluk. Byl malý, nesvítil ve tmě jako ten kamarádův, přesto mě ta koule točící se pod úhlem 23,5 stupně, v níž se ukrýval celý svět, fascinovala. Podobně fascinován je britský medievalista Anthony Bale glóblem, který norimberští řemeslníci pod vedením cestovatele Martina Behaima zhotovili v roce 1491. Dodnes ho v někdejší hlavním tržišti střední Evropy v Německém národním muzeu najdete. Behaimův Erdapfel vznikl v době, kdy se mapa světa díky osídlování Ameriky začala záhy dokreslovat, ale v případě starého kontinentu se mohl opřít o dochovaná svědectví.

Právě na základě různých cestopisných pramenů se Bale ve stopách někdejších poutníků vydává do významných měst Evropy, jako jsou Cáchy, Kolín, Řím, ale i na či za její okraj do Konstantinopole, Svaté země a po Hedvábné stezce ještě dál na východ. Poutavé jsou popisy měst, která toho času ještě neměla své typické dominanty charakterizující jejich dnešní podobu. Kolínská katedrála sv. Petra byla po celý středověk staveništěm, vatikánskou baziliku zasvěcenou stejnému světcí rekonstrukce do současné podoby teprve čekala. Naopak Konstantinopol je vylíčena v čase před vpádem Turků, kdy město oplývalo četnými památkami, které vzaly za své.

Bale v knize *Středověký turista: Poutníci, učenci a špioni na cestách* popisuje pohnutky a útrapy, jež tehdejší cestovatele provázely. Barvitě líčí podoby hostinců a hampejzů i jak si v nich způsobilně, přitom obezřetně počínat. Středověká cestovní literatura se „intimnostmi a potřebami cestovatelova těla zabývá stejně pečlivě jako starostí o jeho duši“. Čtenáře snadno přepadá wanderlust a rozmařile se poohlíží po levném eurovíkendu, o kterém se středověkému turistovi mohlo jenom zdát.